

Právní aspekty zpřístupňování otevřeného vzdělávání

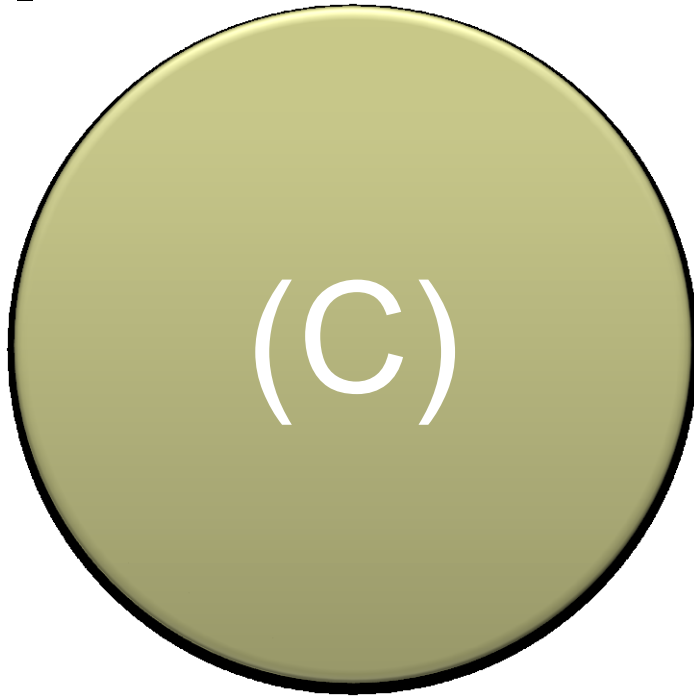
Radek Balvín
Lucie Bělejová
Dalibor Bláha

Eva Durnová
Jakub Forman
Filip Kocián

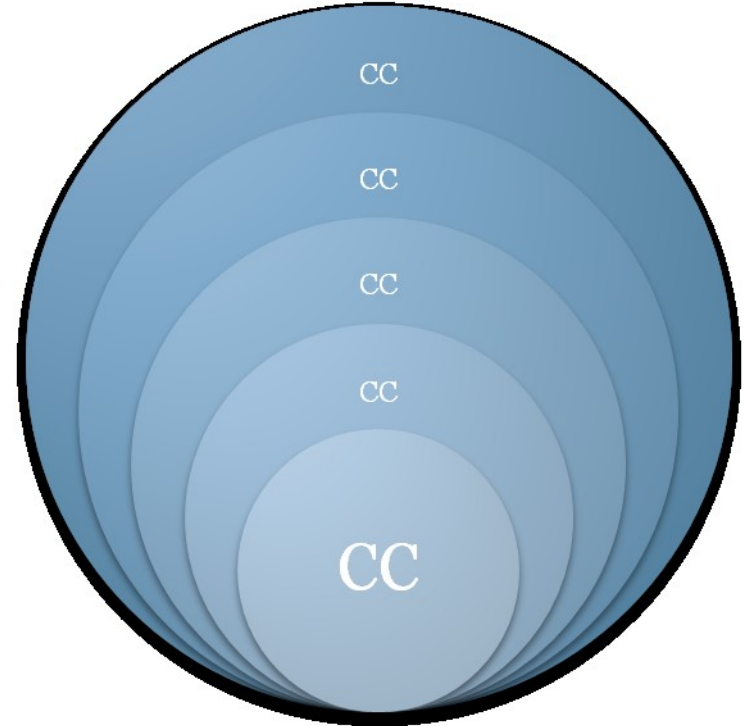
[O čem je řeč?]

Autorské právo

All Rights
Reserved

Some Rights
Reserved

Výjimky a omezení autorského práva

- právo dílo užít je výlučným majetkovým právem autora a k užití díla třetí osobou je nutný autorův souhlas. Pro uplatnění výjimek a omezení se vždy uplatní tzv. **třístupňový test**, tedy výjimky a omezení práva autorského lze uplatnit pouze:
 - ve zvláštních případech stanovených autorským zákonem; a
 - pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití; a
 - pokud užitím díla nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.

[30 Volná užití]

- Do práva autorského nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla.
- **Výjimky!**

[31 Citace]

- (1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo
- a) užije v odůvodněné míře výňatky ze zveřejněných děl jiných autorů ve svém díle,
 - b) užije výňatky z díla nebo drobná celá díla pro účely kritiky nebo recenze vztahující se k takovému,
 - v souladu s poctivými zvyklostmi
 - c) užije dílo při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu

Česká republika

Označení licence

Práva

Povinnosti

Název licence

BY

Uveďte autora

BY-SA

Uveďte autora –Zachovejte licenci

BY-ND

Uveďte autora –Nezasahujte do díla

BY-NC

Uveďte autora –Nevyžívejte komerčně

BY-NC-SA

Uveďte autora –Nevyžívejte komerčně –Zachovejte licenci

BY-NC-ND

Uveďte autora –Nevyžívejte komerčně –Nezasahujte do díla

Uzavírání licenční smlouvy

Uživatel

1. Seznámí se s licencí
2. Dílo užije

Výhody využití ve výuce

■ Altruistické

- Usnadněné další rozšiřování studijních materiálů

■ Pragmatické

- Kvantum dostupných materiálů pro použití v prezentacích a interaktivních osnov
- Není nutné dělat 3-stupňový test
- Propagace

[Nevýhody a rizika]

- Proces je fakticky nevratný
- Pozor na zaměstnanecká díla

- Právní nejistota
- Pod licenci CC dílo nemusel umístit autor
- Chybí důkaz o uzavření smlouvy
- Další nároky (např. osobnostní práva)

[Fair use

- Podle ustanovení fair use je povoleno využití chráněného díla za účelem kritiky, komentáře, parodie, novinářského zpravodajství, výuky, výzkumu apod.

[Zaměstnanecké dílo]

= dílo, které autor vytvořil ke splnění **svých povinností** vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu

[Zaměstnanecké dílo]

- Není-li sjednáno jinak, zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova **majetková práva k dílu**, které autor vytvořil ke splnění **svých povinností** vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli....
- Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena.

Zaměstnanecká díla na MU

- Směrnice o duševním vlastnictví
 - MU nevykonává práva k článkům
 - O zaměstnaneckých dílech má přehled
 - Co je v RIV je považováno za zaměstnanecké dílo
- Směrnice o repozitáři zaměstnaneckých děl
 - Zaměstnanci MU jsou povinni do repozitáře uložit každé své zaměstnanecké dílo, které bylo publikováno.

[Digitální učební materiály]

- DUM na rvp.cz (<http://dum.rvp.cz/index.html>)
- Digitální učební materiály jsou dostupné v elektronické podobě, jsou využitelné přímo ve výuce bez dalších úprav. Nejčastěji se jedná o pracovní listy, prezentace, audio a video ukázky.

[Školní dílo]

- Závěrečné práce – řeší autorský zákon a zákon o VŠ
- Jiná školní díla – řeší pouze autorský zákon
- Zveřejňovat závěrečné práce je zákonná povinnost škol

60 Autorského zákona

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek **právo na uzavření licenční smlouvy** o užití školního díla
- (2) Není-li sjednáno jinak, **může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci,**
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výtědku jím dosaženého **přiměřeně přispěl na úhradu nákladů,** které na vytvoření díla vynaložily

[Příklady dobré praxe]

- projekt POERUP
- FutureLearn
- Dokument Evropské Komise: Opening up education

Děkuji za pozornost